GEMEENTE BEUNINGEN

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Reactie op concept regionale agenda en begroting Groene Metropoolregio	Raadsvergadering	:	12 juli 2022
Nummer(agenda)	:		Commissie 1	:	Ruimte
Registratienummer	:	bb22.00344	Datum	:	22 juni 2022
Registratiecode	:		Commissie 2	:	
Auteur	:	Esther Mollema	Datum	:	
Status	:	Openbaar	B&W-vergadering	:	1 juni 2022
Persgesprek	:		Portefeuillehouder	:	D.A. Bergman / A. Steeg

Samenvatting
Beuningen is deelnemer aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De regionale agenda 2023-2025 en begroting 2023-2026 liggen nu voor. De colleges en raden wordt gevraagd vóór 24 juni a.s. te reageren. Door te reageren via bijgevoegde zienswijze spreekt de raad de intentie uit om in te tekenen op alle opgaven in de regionale agenda en worden de meerkosten verwerkt in de begroting.

Besluit om
1. Kennis te nemen van de regionale agenda 2023-2025 en begroting 2023-2026 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
2. De bijgevoegde bestuurlijke reactie op de concept regionale agenda 2023-2026 en de conceptbegroting GMRAN 2023 vast te stellen
3. Geen zienswijze in te dienen op de concept-jaarrekening van de GMRAN.

Inleiding
Voor u ligt de regionale agenda 2023-2025 en begroting 2023-2026 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Nadat in 2021 de regionale agenda 2022, samen met de begroting 2022, is vastgesteld, is dit de eerste meerjarige agenda en begroting. Hiermee komt het Algemeen Bestuur (AB) tegemoet aan de wens om de uitvoering van de gezamenlijke ambities, vertaald in opgaven en speerpunten, vast te leggen in een meerjarige agenda voorzien van een financiële vertaling.
N.B.: De zienswijze op de begrotingswijziging 2022 van de Regionale Energie Strategie wordt separaat aangeboden.

Beoogd effect
Doelstelling is om met de 18 regiogemeenten, de provincie en de betrokken triple helix partners samen te werken aan een sterke regio. De regionale agenda en de begroting 2023 geven inhoud aan deze versterkte regionale samenwerking. Door nu in colleges en raden reacties op te halen op de concept regionale agenda en de conceptbegroting, kan het AB van de GMRAN in het najaar gedragen definitieve versies voorleggen aan de colleges en raden.

Argumenten
2.1. Regionale samenwerking is onveranderd nodig voor de maatschappelijke opgaven
De opgaven zijn gemeentegrensoverschrijdend en er is urgentie om de problemen van werkloosheid, economische groei, huisvesting en bereikbaarheid te lijf te gaan. Zo hebben veel Beuningse inwoners een baan buiten de gemeente. Voor het welzijn en welvaren van onze inwoners zijn we afhankelijk van een sterke regionale economie. De regionale agenda stelt ons beter in staat om de opgaven op een effectief en efficiënt te organiseren en vormt een goede basis voor samenwerking met en (financiële) ondersteuning van andere overheden. Provincie, Rijk en de EU geven er de voorkeur aan om met regio's zaken te doen.
In sommige opgaven zitten onderdelen waarvan het min of meer verplicht of logisch is om deze op regionale schaal op te pakken. Voorbeelden zijn de RES (Regionale Energie Strategie), RPW (Regionale Planning Werklocaties) en Woningbouwplanning en -programmering. Als we niet met de opgaven meedoen hebben we

aanzienlijk minder invloed bij het opstellen van regionale kaders, wat ook in negatieve zin kan doorwerken bij het onderbouwen van onze voornemens.

Door het uitspreken van de intentie om in te tekenen op de opgaven toont Beuningen zich een betrouwbare bestuurlijke samenwerkingspartner. Door te investeren in de regionale samenwerking versterken we ook ons bestuurlijk en ambtelijk netwerk met omliggende gemeenten.

2.2 *De opgaven versterken de Beuningse ambities en vice versa*

Door in de opgaven aan de voorkant mee te denken over de randvoorwaarden en volgordelijkheden van de opgave, voorkomen we dat er keuzes over Beuningen gemaakt worden, zonder dat we daaraan bijdragen. Voorbeeld zijn Beuningse woonambities en de opgave Groene Groei. Vanuit Beuningen dragen we bij aan de Verstedelijkingsstrategie, onderdeel van Groene Groei. Hier worden integraal keuzes in gemaakt voor wonen en werken in de regio Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Beuningen wil graag bouwen en stemt in de regio af om ervoor te zorgen dat het belang van Beuningen terugkomt in de Verstedelijkingsstrategie. Andersom geldt ook dat Beuningen bij kan dragen aan de ambities uit de regio. Zo zorgen we ervoor dat Beuningen aan tafel zit en meepraat over de te maken keuzes in en voor de regio. Bovendien biedt de verstedelijkingsstrategie de mogelijkheid om middelen bij het Rijk te krijgen om verstedelijkingsopgaven te realiseren.

2.3. De eerste resultaten van de GMRAN zijn zichtbaar

- Een versnelling van de woningbouwopgave met als doel om uiteindelijk 60.000 woningen bij te bouwen tot 2040.
- Onderzoek om nieuwe woningbouwlocaties te ontsluiten met een beroep op het mobiliteitsfonds.
- Een instrument ('Çirculaire Impactladder') om de circulariteit van woningen te toetsen.). Vanuit de regionale flexpool krijgen we hier in Beuningen ondersteuning voor
- Een subsidieaanvraag voor een wandelroutenetwerk waarbij provinciale cofinanciering van € 500k verwacht wordt.
- Subsidieverwervingsacties. In Beuningen hebben enkele bedrijven in het kader van het programma Smart Together een projectsubsidie aangevraagd en gekregen.
- Regionale inkoop van elektriciteit en gas.
- Voorbereiding RES 2.0.

2.4. De kostenverhoging (inwonerbijdrage stijgt met € 0,94) is voldoende onderbouwd

In 2022 stijgt de inwonersbijdrage naar € 7,67 (in 2021 € 6,73). De kostenverhoging wordt in bijlage 4 (Onderbouwing ontwikkeling inwonersbijdrage) toegelicht: indexatie, realistischer begroten, kennisbundeling bij GMRAN en extra inzet op een paar posten. Beuningen heeft hier direct (o.a. meedoen in de regionale inkoop van energie) en indirect voordeel van.

3. Inzet rekeningresultaat voor inhaalslag bedrijfsvoering en verschillende opgaven is reëel

Het AB stelt voor om het positieve rekeningresultaat van € 331k in te zetten voor een storting in de algemene reserve die is bedoeld om de vertraagde inrichting van het regiobureau uit te voeren (€ 100k) én om een aantal opgaven te versnellen (€ 231k). Zie hiervoor ook de Memo Onderbouwing inzet rekeningresultaat 2021 in bijlage 14. Ons college vindt de argumenten in deze toelichting reëel. Een deel van het overschot wordt ingezet voor uitgestelde kosten die toch al beoogd waren en een ander deel om opgaven te versnellen waar bij de deelnemers draagvlak voor is.

Kanttekeningen

1 De kost gaat voor de baat uit

De bijdrage die in 2023-2025 nodig is voor de realisatie van de opgaven is hoger dan in 2022. Nu na het formuleren van de ambities en het uitwerken van de plannen de inzet steeds concreter wordt en de GMRAN overgaat tot het organiseren van de uitvoering, vraagt dat meer middelen. Dit is in deze fase te begrijpen. Nu de plannen zijn uitgekristalliseerd in deze roepen we de Groene Metropoolregio nadrukkelijk om op deze plannen te gaan sturen en op basis van deze regionale agenda de kosten te beheersen. Hiervoor is een goede samenwerking tussen de Bestuurlijk Opgaveteams en het Algemeen Bestuur (voor een integrale afweging) noodzakelijk.

Financiën
De conceptbegroting 2023 geeft inzicht in de kosten voor het Regiobureau en in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de vijf opgaven. De concept regionale agenda 2023 vormt de inhoudelijke onderbouwing voor de bijdrage per opgave.

De bijdrage aan het Regiobureau bedraagt € 2,57 per inwoner (incl. inflatiecorrectie). Het bedrag voor de opgaven bedraagt in totaal € 5,10 per inwoner.
Tezamen met de bijdrage aan de The Economic Board (TEB) komt de totale bijdrage van Beuningen uit op € 227.809. De bedragen zijn opgenomen in de begroting.

Tijdspad
Na de raadsvergadering van 12 juli stellen we het AB van de GMRAN op de hoogte van het definitieve raadsbesluit en de bestuurlijke reactie. Na de zienswijzeprocedure wordt de regionale agenda 2023-2025 inclusief begroting 2023-2026 op 6 juli vastgesteld door het AB. De gemeenten worden vervolgens uitgenodigd op alle vijf opgaven in te tekenen voor een periode van drie jaar. Medio september wordt een uitgewerkt bestedingsplan 2023 voorgelegd. Hierin staan de activiteiten, kosten en te behalen resultaten voor het komende jaar meer in detail beschreven. De opgaveovereenkomsten zijn ter informatie. Deze hoeven pas in het najaar, na onze begrotingsbehandeling, ondertekend te worden.

Duurzaamheid
N.v.t.

Communicatie
Het Regiobureau communiceert na definitieve vaststelling in het AB over de regionale agenda.

Evaluatie
N.v.t.

Bijlagen
0. Informatienota voor de raad over het proces van de zienswijze Groene Metropoolregio
1. Concept - Bestuurlijke reactie concept Regionale agenda van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (incl. zienswijze op concept-begroting 2023-2026)
2. Aanbiedingsbrief concept-regionale agenda GMRAN 2023-2026
3. Regionale Agenda 2023-2026 en Begroting
4. Onderbouwing ontwikkeling inwonersbijdrage
5. Memo overzicht inwonersbijdragen
6. Opgaveovereenkomst Verbonden regio 2023-2025
7. Opgaveovereenkomst Productieve regio 2023-2025
8. Opgaveovereenkomst Circulaire regio 2023-2025
9. Opgaveovereenkomst Ontspannen regio 2023-2025
10. Opgaveovereenkomst Groene groeiregio 2023-2025
11. Algemene voorwaarden Opgavenovereenkomsten
12. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2021
13. Jaarstukken 2021
14. Onderbouwing inzet rekeningoverschot 2021

Burgemeester en wethouders,

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester

Besluit d.d.